

Rosager: Naar det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Mads Larsen) udtalte, at det vilde undre ham, om de fynske Rigsdagsmænd vilde lade sig deres Afstemning her diktere af deres jydsk Kolleger, vil jeg, som Repræsentant for en fynsk Kreds udtale, at naar jeg stemmer mod Ændringsforslaget, gør jeg det ikke af den Grund, det ærede Medlem tillagde mig, men ud fra den Opfattelse, som navnlig det ærede Medlem for Assens har udtalt. Jeg har nemlig altid været noget i Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt, at vi i sin Tid oprettede 2 Husmandsskoler. Naar jeg er i Tvivl derom, er det, fordi jeg er imod saadanne separate Skoler, som der nu er stærk Stemning for paa adskillige Steder. Der tales f. Eks. nu om, at vi skulle have en Skole for Tjenestefolk. Jeg tror ikke, at sligt er til Gavn for Undervisningen. De 2 Husmandsskoler have vi nu en Gang, men dette kan dog ikke for mig være nogen Grund til at stemme for den tredje, naar jeg har den Opfattelse, at vi i det hele helst skulde lade være at oprette saadanne separate Husmandsskoler. Vi have Landbrugsskoler, der tage sig af det mindre Jordbrug. Vi have Kursus, hvor Husmændene faa Undervisning i Landbrugets Bierhverv, saa vi trænge ikke til disse separate Skoler. Derfor agter jeg at stemme imod Ændringsforslaget.

Om Forstander Søndergaard, hvis Navn er draget ind i dette Ordskifte, skal jeg ikke udtale mig.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Pedersen-Nyskov: Det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) udtalte, at Meningen med det Arbejde, som Kommissionen i sin Tid anbefalede, var, at det skulde være et Forsøg. Det forekommer mig da, at det er noget tidligt, at det ærede Medlem ønsker, at vi skulle gaa videre, eftersom vi ikke en Gang have forsogt med de to Skoler, som den Gang bleve foreslaaede. Vi have jo kun haft den ene af dem i Virksomhed, den anden er først lige ved at begynde sit Arbejde.

Det ærede Medlem sagde ogsaa, at det kun var 1,500 Kr. i 2 Aar, det her drejede sig om, det var det hele. Men det kunde dog vist ikke hindre en saadan Skole, om den maatte undvære den Støtte, thi efter hvad jeg nu hører det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Mads Larsen) udtale, vises der jo fra for-

skellige Sider en overmaade stor Offervillighed overfor dette Formaal. Adgangen til at oprette en saadan Skole staar jo i Henhold til Husmandsloven aaben for denne Forstander som for enhver anden. Han vil kunne begynde sin Virksomhed og arbejde under samme Vilkaar som de, alle de andre Skoler arbejde under. Adgangen til at aabne Skolen er altsaa i alt Fald ikke afskaaren.

I øvrigt vil jeg gøre det ærede Medlem, der sagde, at det var uheldigt, at de fynske Husmænd vare nødte til at rejse udenfor Fyn, opmærksom paa, at i Henhold til den Lov om Statstilskud til Landbrugskursus, der er af den samme Dato som den Lov, vi her forhandle, er der allerede forskellige Skoler, hvor Husmændene kunne faa deres korte Kursus, saa de ville udmærket kunne faa disse korte Landbrugskursus hjemme paa Fyn, selv om de ikke faa oprettet en Husmandsskole der.

Poul Christensen: Til de ærede Medlemmer, der have talt om, at der ikke i og for sig er nogen Trang til Stede, skal jeg kun endnu en Gang anføre, at ved Kærehave har Trangen vist sig saa stærk, at det har været nødvendigt allerede at anvende 50,000 Kr. til yderligere Udvidelser. Dette maa dog være Bevis nok. Ønskes yderligere Bevis, forekommer ogsaa det mig et Bevis, at Husmændene selv have rejst Midlerne til Skolen paa Fyn. Havde de ikke selv følt Trang dertil, havde de vel ikke været saa letsindige — eller jeg kunde bruge det Ord, det ærede Medlem for Assens (Berntsen) anvendte, saa hæsblesende efter at faa en saadan Skole.

Altsaa, disse Argumenter, som bleve anførte fra det ærede Flertals Side og fra det ærede Medlem for Assens, due ikke. Enhver, der kender lidt til disse Forhold og vil stille sig fornuftig til dette Spørgsmaal, maa indrømme, hvad der for Resten ogsaa fra den Side tidt nok bliver sagt om Husmændene, at det er dem, der er Fremtidens Landmænd. Det er det lille Landbrug, der betaler sig bedst, siger man endogsaa, idet man tidt glemmer Ordet forholdvis. Der er ingen Tvivl om, at Udviklingen gaar i den Retning, fra de store Landbrug i Retning af de mindre. Og at der derfor bliver flere Steder, hvor Husmændene kunne faa udvidet deres Kundskaber netop i denne Henseende, forekommer mig naturligt nok.

Det ærede Medlem, der sidst talte, gav dem det Raad, at de jo kunde oprette